Statisíce měsíčně a netransparentnost v neziskovce na sběr obalů vadí části akcionářů

Autor: fra
14. srpna 2026 19:23

Kolem kolektivního systému EKO-KOM se v posledních týdnech vyostřuje napětí mezi jednotlivými akcionáři. Klíčoví hráči na trhu baleného zboží upozorňují na netransparentnost ve finančním hospodaření firmy, nedostatek dat i nepřehledné rozdělování odměn nejvyššího vedení. Zároveň má EKO-KOM podle návrhu poslankyně Bereniky Peštové nově sbírat a recyklovat textil, obuv i hračky, což by upevnilo jeho monopolní postavení na trhu.

Mezi akcionáři, kteří nesouhlasí se současným stavem, figurují velcí hráči, jako je KMV BEV (dceřiná firma česko-italské skupiny Mattoni 1873 a. s.) či Orkla Foods Česko a Slovensko (např. Vitana, Hamé, Otma či Znojmia). Obě společnosti drží ve společnosti EKO-KOM shodně deset procent akcií. Dlouhodobě si však stěžují na to, že nemají přístup k základním informacím o vnitřním fungování podniku a netuší, jakým způsobem management dosahuje prezentovaných výsledků.

Trvající úsilí o získání informací a vysvětlení od společnosti EKO-KOM a. s. se podle Lutfie Miňovské, tiskové mluvčí společnosti Mattoni 1873, již řadu let nesetkává s pochopením. Bez ohledu na to, zda vystupují z pozice klienta nebo akcionáře. „Naše dotazy jsou buď odmítány s odkazem na diskutabilní důvody, nebo na ně dostávají pouze obecná a nekonkrétní vyjádření. Toto marné úsilí nás nakonec dovedlo až k soudním řízením," uvedla pro iDNES.cz.

TÝDEN V KOSTCE

Výběr klíčových událostí, reportáží a analýz, které pro vás každý pátek vybírají šéfeditoři iDNES.cz. Získáte rychlý a spolehlivý souhrn toho nejdůležitějšího, co by vám nemělo uniknout.

např. jan.novak@idnes.cz

Odebírat newsletter

Za nekonstruktivní považuje stávající stav i Orkla Foods Česko a Slovensko. „Společnost Orkla dlouhodobě požaduje, aby společnost EKO-KOM fungovala více transparentně směrem k akcionářům, plátcům poplatků a dalším stakeholderům," uvedl její tiskový mluvčí Martin Frýdl.

Odměna 650 tisíc měsíčně v neziskovce

Vzhledem k značnému nárůstu celkových nákladů na odměny vrcholového managementu se společnost KMV BEV dotazovala představenstva EKO-KOM na aktuální výši odměn, avšak neobdržela žádnou odpověď. Podle jejích propočtů vychází průměrná měsíční odměna jednoho top manažera na téměř 650 tisíc korun. Tuto informaci však nikdo ze společnosti EKO-KOM nepotvrdil, ale ani nepopřel, dodala Luftia Miňovská.

„V posledních třech letech byly bonusy i mzdy schvalovány jednomyslně přítomnými členy představenstva složeným ze zástupců devíti z deseti akcionářů," sdělil iDNES.cz ředitel oddělení komunikace EKO-KOM Lukáš Grolmus. Společnost Orkla Foods Czech Republic nicméně uvedla, že nedávno došlo ke snížení počtu míst v orgánech společnosti a zástupci Orkla Foods Česko a Slovensko z nich byli odvoláni. Orkla tento krok vnímá jako „účelový s cílem ještě více znesnadnit přístup k informacím a snížil jejich vliv na fungování EKO-KOM."

Potraviny zbytečně podraží kvůli obalům. Konkurence má výhodu, řeší výrobci

Největší vlnu nespokojenosti vyvolaly informace z nedávné valné hromady. Akcionářům zde bylo oznámeno, že mzdové náklady společnosti meziročně vzrostly o zhruba 25 milionů korun, aniž by se jakkoliv rozšířil počet členů vedení. Společnost Orkla Foods na letošní valné hromadě navrhla výrazné snížení odměn pro členy orgánů EKO-KOM. To však ostatní akcionáři zamítli, namísto toho byl počet členů představenstva omezen a jejich zástupce do něj nebyl zvolen. Orkla Foods Česko a Slovensko chtěla znát důvod náhlého jednorázového navýšení mzdových nákladů a požadovala celkově bližší informace o odměnách pro management společnosti, což však bylo odmítnuto s odkazem na porušení obecného nařízení o ochraně osobních údajů GDPR.

Takové vysvětlení je však podle právní kanceláře Kříž a partneři, která se na GDPR specializuje zavádějící. JUDr. Michal Morawski pro iDNES.cz uvedl: „Paušální odpověď ‚nelze kvůli GDPR' obvykle neobstojí." Dále dodal, že souhrnná výše mzdových nákladů a obecné důvody jejich růstu nepředstavují osobní údaje. Akcionáři mají při projednávání účetní závěrky či výsledků hospodaření na valné hromadě nárok na určité, pravdivé a dostatečně vyjasnění.

Lutfia Miňovská ze společnosti Mattoni 1873 se v mezičase obrátila na EKO-KOM s otázkou, zda navýšení mzdových nákladů (z 27 688 000 Kč v roce 2024 na 52 620 000 Kč v roce 2025) souvisí s ukončením působení bývalého generálního ředitele Zbyňka Kozla, nebo zda existují jiné důvody.

„Žádnou odpověď ani vysvětlení jsme neobdrželi. Skutečnost, že jsme ani na opakované dotazy nedostali konkrétní vysvětlení tohoto významného nárůstu nákladů, považujeme za projev nedostatečné transparentnosti. Jednou z možností, která způsobila meziroční významné navýšení osobních nákladů na všechny vedoucí zaměstnance, může být výplata odstupného bývalému generálnímu řediteli. Bylo by to sice podivné, neboť dotyčný je ve společnosti dále zaměstnán jako tajemník společnosti, ale vyloučit nelze nic," sdělila Miňovská iDNES.cz

Zbyněk Kozel, bývalý ředitel EKO-KOM, na otázku týkající se odměňování managementu pouze odpověděl, „že o něm rozhoduje představenstvo společnosti, které je složeno ze zástupců akcionářů."

Účet zaplatí spotřebitelé

Důsledky netransparentního hospodaření nemusí zůstat pouze na úrovni sporů mezi akcináři. EKO-KOM je financován z příspěvků výrobců baleného zboží, kteří platí poplatek za každý obal uvedený na trh. Pokud rostou provozní náklady EKO-KOM, a to včetně nadstandardních platů managementu, může dojít ke zvýšení recyklačních sazeb. Výrobci potravin a nápojů tyto zvýšené náklady následně přenesou do svých kalkulací, což na konci dodavatelského řetězce zaplatí běžný spotřebitel při nákupu v obchodě.

Navíc se ukazuje, že firmě EKO-KOM nahrálo v plnění cílů pro recyklaci obalů i snížení limitů. Autorizace se měnila například v roce 2021 kvůli pandemii Covid. Kateřina Paclíková za Ministerstvo životního prostředí pro iDNES.cz doplnila, že při nesplnění cílů „šlo o situace spojené s mimořádnými situacemi jako je nouzový stav, krizový stav, mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví, přírodní pohroma značného rozsahu. Typickým příkladem je například období pandemie SARS-CoV-2." Avšak limity pro nadcházející období však byly pro určité druhy obalů sníženy i v letech, kdy již dopady pandemie postupně odeznívaly.

Kdo bude sbírat staré oblečení a boty. V Česku může nastat rozšíření monopolu

Diskuse kolem hospodaření EKO-KOM nabírá na vážnosti i kvůli legislativní aktivitě v Parlamentu. Poslankyně Berenika Peštová prosazuje úpravy zákonů, které směřují k postupné centralizaci systémů rozšířené odpovědnosti výrobců právě pod EKO-KOM. Berenika Peštová na otázky ohledně úpravy zákona o obalech uvedla, že se v září uskuteční kulatý pracovní stůl, kde se toto téma bude probírat.

Obalová společnost by podle novely také poskytovala organizační služby ostatním kolektivním odpadovým systémům za skutečně vynaložené náklady. Souvisí to podle zdůvodnění s tím, že do systému rozšířené odpovědnosti výrobce přibývají další komodity. Patří k nim vlhčené ubrousky, cigaretové filtry nebo balonky. Obalová společnost by se navíc měla stát poskytovatelem služby obecného hospodářského zájmu. Předloha odolala návrhům na zamítnutí i na její vrácení k přepracování. Posoudí ji výbor pro životní prostředí.

Poslankyně STAN Jana Krutáková míní, že službu by měl vykonávat stát nebo státní instituce, nikoli soukromý subjekt. Pirát Martin Šmída mluvil o novém superEKO-KOM. „Obecně je to trh, který určuje tu nejlepší cenu a vede k nejlepší kvalitě," řekla Helena Langšádlová (TOP 09).

© 1998–2026 MAFRA, a. s. a dodavatelé Profimedia, Reuters, ČTK, AP. Rozmnožování obsahu pro účely automatizované analýzy textů nebo dat dle ustanovení § 39c autorského zákona je bez souhlasu MAFRA, a. s. zakázáno. Jakékoliv užití obsahu včetně převzetí, šíření či dalšího zpřístupňování článků a fotografií je bez souhlasu MAFRA, a. s. zakázáno. Provozovatelem serveru iDNES.cz je MAFRA, a. s. IČ: 45313351.